

Učebný plán pre Inovovaný školský vzdelávací program v 5. – 9.ročníku

Vzdelávacia oblasť		Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín
		5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	2	2	1	3
		33 hodín spolu	66 hodín spolu	66 hodín spolu	33 hodín spolu	99 hodín spolu

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integrálnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. CIELE PREDMETU

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne,
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti,

- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo,
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti,

- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj,

Žiaci aplikujú otázky v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrení, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania,
 - pri vytvorení plánu skúmania,
 - pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania,
 - pri vytvorení záznamu zo skúmania,
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
- z rôznych zdrojov–textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných,
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok,
- z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie,
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
- vyberaní informácií,
 - organizovaní informácií,

- porovnávaní informácií,
 - rozlišovaní informácií,
 - zarad'ovanie informácií,
 - kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**
- zoradení výsledkov,
 - rozpoznaní podstatného od nepodstatného,
 - integrování výsledkov do chronologického a historického rámca,
 - vyhodnocování správnosti postupu,
 - tvorbe súboru vlastných prác.

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

3. STRATÉGIE VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

Dejepisné vyučovanie bude vychádzať z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom neprístupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti.

Na hodinách dejepisu sa budú aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces, v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna), a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov, ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Budú sa vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ bude zabezpečovať historický materiál a umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo bude informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť.

V tomto procese bude učiteľ skôr príjemným radcom a usmerňovateľom.

Za zmysluplné a efektívne vyučovanie dejepisu považujeme také vyučovanie, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín
- adekvátny dôraz na národné dejiny
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií
- vyučovanie regionálnych dejín.

Voľba metód bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma.)

Projektové vyučovanie je efektívny spôsob výučby, pri ktorom môžeme využívať niektoré progresívne didaktické metódy ako problémové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, diskusia. Samotná realizácia projektovej formy vyučovania na hodinách nie je pevne stanovená, a preto ani neobmedzuje učiteľa v jeho tvorivosti a spôsoboch realizácie vyučovacej hodiny. Zdrojom nadobúdania a rozvíjania vedomostí žiakov pri projektovej metóde vyučovania je riešenie projektov, praktických pracovných úloh.

Projekt má štyri základné kroky:

- Zámer – sem patrí samotný podnet a jeho spracovanie (náhoda, náhoda, záujem, motivácia detí, znalosť detí, pohľad na učivo) a formulácia východiska, jadra problému, tj. o čo vlastne pôjde.
- Plánovanie - je vytýčenie základných tém a okruhov, určenie činností a prostriedkov, rozdelenie úloh skupinám, či jednotlivcom, časový plán a pod. V tejto etape preberajú iniciatívu žiaci, učiteľ vystupuje v úlohe konzultanta, poradcu.
- Uskutočnenie – predstavuje vlastné riešenie projektovej úlohy, návrh alternatív, výber optimálneho riešenia, spracovanie podkladov, dokumentácie. Realizujú ho deti, prejavuje sa ich aktivita, tvorivá činnosť, samostatnosť, komunikácia, učia sa spolupracovať, získavajú hodnotovú orientáciu, zodpovednosť a pod. Učiteľ je skôr v pozadí, ale môže podľa potreby zastávať rolu vodcu, organizátora, pomocníka, oponenta, rozhodcu a pod.
- Hodnotenie – orientuje sa hlavne na detské hodnotenie priebehu celej akcie a prezentáciu jej výsledkov. Rovnocenne sa tu uplatňuje

samozrejme i hodnotenie zo strany učiteľa.

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštrukcie).

Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie,

využívanie podstatných informácií), samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z aktivizujúcich metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie

argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina (základného, motivačného,

expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). Exkurziu volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

4. PRIEREZOVÉ TÉMY

Pri tvorbe tematických výchovno-vzdelávacích plánov odporúčame do obsahu v každom ročníku, vhodne implementovať prostredníctvom aktivizujúcich učebných metód nasledujúce prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti – spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine,

prezentácia samého seba.

- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj chápania, akceptácie, medzilidskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.
- **Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra** - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu a históriu Veľkej Moravy- postavy kráľa Svätopluka
- **Ochrana života a zdravia** – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Okrem uvedených prierezových tém odporúčame implementovať do vzdelávacieho procesu Globálne rozvojové vzdelávanie a Finančnú gramotnosť.

- **Globálne rozvojové vzdelávanie** sa venuje problematike Miléniových rozvojových cieľov OSN: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad, Dosiagnuť základné vzdelanie pre všetkých, Presadzovať rovnosť mužov a žien a posilniť rolu žien v spoločnosti, Znížiť detskú úmrtnosť, Zlepšiť zdravie matiek, Bojovať s HIV/AIDS, maláriou a ďalšími chorobami, Zaisťovať udržateľný stav životného prostredia (pitná voda, kvalita života), Budovať svetové partnerstvo pre rozvoj
- **Finančná gramotnosť** vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti verzie 1.0 a venuje sa problematike nasledujúcich tém: Človek vo sfére peňazí, Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí, Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb príjem a práca, Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, Úver a dlh, Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie.

5. OBSAH VZDELÁVANIA

Dejepis 5. ročník
Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:
• Človek v premenách priestoru a času (17)
• Človek a komunikácia (16)

Tematický celok	Obsahový štandard/Téma	Výkonový štandard
<p>Človek v premenách priestoru a času (17 hodín)</p>	<p>Priestor a čas Dom, byt, sídlisko, dedina, mesto, vyšší územný celok, Slovensko, Európska únia</p> <p>Prírodný a historický čas</p> <p>Kategórie historického času – meniny, narodeniny, dátum, letopočet, sviatky</p>	<p>Naučiť žiakov orientovať sa v historickom čase</p> <p>Žiaci vedia. – vymenovať zmeny v mieste bydliska, ktoré sa udiali počas ich života – rozpoznať čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v mieste ich bydliska</p> <p>Žiaci sú schopní: – identifikovať rozdiel medzi prírodným a historickým časom.</p> <p>Žiaci vedia: – zaradiť letopočty do príslušného storočia. – z ľubovoľného storočia vybrať správny letopočet. – rozlíšiť dátum a letopočet. – zakresliť na časovú priamku významné údaje zo života svojej rodiny. – rozpoznať pojmy pred Kr. a po Kristovi/pred našim letopočtom a po našom letopočte. – vytvoriť jednoduchú časovú priamku. – zostaviť tabuľku dátumov štátnych, cirkevných sviatkov a pamätných dní</p>

	<p>Pamiatky v priestore a čase</p> <p>Fotografia – obrazová spomienka, rodinný album, rodostrom</p> <p>Projekt – moja fotografia</p> <p>Historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív</p>	<p>Žiaci sú schopní :</p> <ul style="list-style-type: none">– pochopiť pojem generácia v rodinnom kontexte na príklade starých rodičov, rodičov.– zostaviť rodostrom svojej rodiny.– napísať krátky príbeh zo života svojej rodiny.– položiť adekvátne otázky súvisiace s fotografiami– zaznamenať rozprávanie starých rodičov, rodičov o minulosti svojho rodiska <p>-vedia získať zákl. inf.z minulosti podľa obr. mat.</p> <p>Žiaci sú schopní :</p> <ul style="list-style-type: none">– poznať historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žijú.– identifikovať najstarší hrob na cintoríne.– poznať jednotlivé druhy historických prameňov.– rozpoznať rozdiel medzi múzeom a archívom.– usporiadať širšiu škálu historických
--	---	---

		<p>obrázkov a objektov.</p> <ul style="list-style-type: none"> – vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa. – používať rozširujúcu sa škálu pojmov v závislosti od témy. – zhodnotiť význam rodinného albumu pre život
	<p>Minulosť našej školy</p> <p>Školská kronika</p> <p>Priestor na mape</p> <p>Dejepisná mapa, glóbus</p> <p>Človek v pohybe</p> <p>Ako si človek zmenšoval svet</p> <p>Sťahovanie národov <i>Globálne rozvojové vzdelávanie</i></p> <p>Stretanie kultúr</p>	<p>Žiaci sa naučia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaznamenávať rozprávanie starých rodičov o škole z čias ich mladosti. – pátrať po starých školských zošitoch a učebniciach, <p>Naučiť žiakov orientovať sa na historických mapách</p> <p>Žiaci sa naučia :</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientovať sa na dejepisnej mape – čítať dejepisnú mapu rozpoznať rozdiel medzi mapou a glóbusom – uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti. – vysvetliť pojem kolonizácia -<i>dodržiavanie ľudských práv a rovných príležitostí pre všetkých</i> – zostaviť tabuľku najdôležitejších

	Kolonizácia	<p>dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovnať spôsoby dopravy v minulosti i prítomnosti. – rozpoznať vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu.
	<p>Spôsob obživy človeka Roľník Remeselník</p> <p>Obchodník</p> <p>Človek vládca prírody?</p> <p>Prírodná energia</p> <p>Umelá energia</p> <p>Práca detí v minulosti a prítomnosti</p> <p>Detská práca</p> <p><i>Globálne rozvojové vzdelávanie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizovať život roľníkov v minulosti. – vysvetliť oddelenie remeselníkov od roľníkov. – zhodnotiť význam špecializácie remeselnej výroby. – vysvetliť príslovie: „remeslo má zlaté dno.“ – nakresliť znak, ktorý výstižne charakterizuje zamestnanie remeselníka. – nájsť rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom <ul style="list-style-type: none"> – vystihnúť rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou. – uviesť príklady využívania prírody v prospech človeka. – zdôvodniť príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie. – vymenovať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech. – uviesť príklad zneužívania prírody človekom.

		<ul style="list-style-type: none"> – uviesť najčastejšie druhy detskej práce. – zaujať stanovisko k problému detskej práce. – zaujať postoj k tvrdeniu, že dospelí v niektorých krajinách zneužívali a i naďalej zneužívajú prácu detí vo svoj prospech.
<p>Človek a komunikácia (15)</p>	<p>Pamäť ľudstva</p> <p>Jazyk, písmo, rukopis, kniha, noviny rozhlas, televízia, internet, e-mail náboženstvo legendy, mýty, povesti (región)</p> <p>Projekt - vývoj písma</p> <p>Vojna Mier Vítazi – porazení</p>	<p>Naučiť žiakov význam komunikácie medzi ľuďmi</p> <p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zhodnotiť význam vynálezu písma – vymenovať najstaršie druhy slovanského písma. – vymenovať druhy písem z minulosti. – rozpoznať príbeh z minulosti svojho regiónu z povesti. – uviesť prostriedky dorozumievania medzi ľuďmi v minulosti. – uviesť druhy moderných masovokomunikačných prostriedkov. – identifikovať rozdiely medzi rukopisom a tlačenou knihou – zhodnotiť význam vynálezu kníhtlače. <p>Žiaci sú schopní :</p> <ul style="list-style-type: none"> – uviesť dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije.

		<p>– zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti i prítomnosti. – zostaviť správu o vojenskom konflikte v súčasnosti</p>
--	--	--

Dejepis 6. ročník
Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:
<ul style="list-style-type: none"> • Obrazy pravekého sveta (18)
<ul style="list-style-type: none"> • Obrazy starovekého sveta(32 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Svetové náboženstvá (4)
<ul style="list-style-type: none"> • Obrazy stredovekého sveta (12)

Tematický celok/	Obsahový štandard/Téma	Výkonový štandard
<p>Obrazy pravekého sveta (18 hodín)</p>	<p>Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi zberač, lovec, roľník</p> <p>Lovec doby medenej (odev, nástroje, zbrane, prírodná múmia)</p> <p>Stopy po pravekom človeku na Slovensku - PROJEKT Neanderova dolina, Gánovce, Šaľa, Váh</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznajú rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov - analyzujú pracovné nástroje pravekých ľudí - zhodnotia význam najdlhšie používaného pracovného materiálu – kameňa -porovnajú kamenné pracovné nástroje s medenými a bronzovými nástrojmi -porovnajú výhody a nevýhody týchto nástrojov, resp. zbraní <ul style="list-style-type: none"> - identifikujú nástroje a zbrane človeka medenej doby -zovšeobecnia spôsob obživy a života ľudí v medenej dobe na základe príbehu Ötziho -zostavia správu zo skúmania spôsobu obživy a života pravekých ľudí -odhalia postupne stav a premeny životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti

<p>Obrazy starovekého sveta (32 hodín)</p>	<p>Riečne civilizácie a ich dedičstvo</p> <p>mestský štát</p> <p>písmo</p> <p>Staroveké Grécko</p> <p>Aténska demokracia</p> <p>Perikles</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhalia vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov -identifikujú znaky zavlažovacieho poľnohospodárstva - analyzujú vnútorné členenie spoločnosti v mestskom štáte -zhodnotia premeny a význam písma pre spoločnosť najstarších štátov - zostavia obrazový materiál o kultúrnych pamiatkach najstarších štátov -identifikujú poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes <p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhalia vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom množstva nezávislých mestských štátov v Grécku -rozpoznajú rôznu formu vlády v mestských štátoch na príklade Atén a Sparty - analyzujú spôsob života a formu vlády v Aténach za Perikla -analyzujú Periklovu reč o aténskej demokracii -kladú základné analytické otázky školskému historickému písomnému prameňu -pochopia problém rovnosti a nerovnosti
---	--	--

Tematický celok/Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	<p>Olympijské hry</p> <p>Rímska republika vec verejná</p> <p>Ľudia a ich každodenný život roľník, remeselník, obchodník, škola</p> <p>Limes Romanus Markus Aurelius</p> <p>Gerulata, Iža, Carnuntum</p> <p>Divy starovekého sveta príklad-pyramídy PROJEKT</p>	<p>-zdôvodnia významné postavenie telesnej výchovy v mestských štátoch - vymedzia olympijské disciplíny, v ktorých sa dodnes súťaží -zhodnotia význam olympijských myšlienok v minulosti i prítomnosti</p> <p>Žiaci: -analyzujú formu vlády v rímskej republike ako mestského štátu</p> <p>- analyzujú spôsob obživy a života v Ríme -dokumentujú expanziu mestského štátu a jeho premenu v ríšu -rozpoznajú vnútorné dôsledky expanzie pre politickú premenu republiky na cisárstvo</p> <p>-rozpoznajú príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž stredného Dunaja</p> <p>- zostavia stručný informačný materiál o živote v rímskych táboroch na našom území -rozpoznajú dôležitosť gréckej a rímskej kultúry pre vytvorenie európskej kultúry -zostavia obrazový materiál o divoch starovekého sveta</p>

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
	<p>Prepožičiavanie pôdy léno, vazal, poddaný</p> <p>Každodenný život hrad, mesto, dedina</p> <p>Vzdelanie Kláštor, pisár, univerzity</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> -odhalia nový vzťah medzi ľuďmi vyšších spoločenských vrstiev formujúcej sa stredovekej spoločnosti za pomoci grafu -identifikujú spôsob života a obživy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti -zdôvodnia príčiny oddelenia remeselníkov od roľníkov -opíšu život ľudí na feudálnom majetku a v meste <ul style="list-style-type: none"> -zdôvodnia, prečo sa kláštory stali postupne hospodárskymi a kultúrnymi centrami -zhodnotia význam stredovekých univerzít

Obsah vzdelávania je zadaný nasledovnými tematickými celkami:

- **Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (14)**
- **Slováci v uhorskom kráľovstve (22)**
- **Obrazy novovekého sveta (16)**
- **Habsburská monarchia (14)**

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p style="text-align: center;">PREDKOVIA SLOVÁKOV V KARPATSKEJ KOTLINE (14 hodín)</p>	<p>Príchod Slovanov pravlast', migrácia, Slovania</p> <p>Avari Samo</p> <p>Veľká Morava</p> <p>Pribina, Mojmir, Rastislav Cyril, Metod, kresťanské misie</p> <p>Svätopluk</p> <p>Projekt Tvorba historického prameňa</p>	<p>Žiak :</p> <ul style="list-style-type: none"> -vie opísať pravlast' Slovanov a uviesť dôvody a územia sťahovania Slovanov -dokáže vysvetliť vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi -je schopný uviesť príčiny vzniku Samovej ríše a zdôvodniť jej význam <p>Žiak :</p> <ul style="list-style-type: none"> -vie opísať vznik a rozmach Veľkej Moravy -je schopný zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry, štátnosti a šírenia kresťanstva u nás -vie opísať vlády Rastislava a Svätopluka, ktoré dokáže navzájom porovnať -vie opísať kultúru a vzdelanosť vo Veľkomoravskej ríši -pozná zbraň a výstroj vojakov z obdobia VM -vedieť pripraviť a popísať historický prameň (malba, soška, jedlo, odev, masky atď.) zo získaných vedomostí o Slovanoch v Karpatskej kotline, alebo Veľkomoravskej ríši

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p style="text-align: center;">SLOVÁCI V UHORSKOM KRÁĽOVSTVE (22 hodín)</p>	<p>Kráľovstvo mnohých jazykov a mravov dynastie, Štefan I.,</p> <p>Ondrej II.,</p> <p>Matúš Čák Trenčiansky^o - pán Váhu a Tatier</p> <p>Karol Róbert,</p> <p>Ľudovít I., Žigmund Luxemburský</p> <p>Matej Korvín</p> <p>Banské mestá Kremnica, Banská Štiavnica, Banská Bystrica, dukát</p> <p>život baníkov,</p> <p>gotická cesta,</p> <p>Projekt Známa osobnosť Uhorského kráľovstva</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vie opísať vznik a formovanie Uhorského kráľovstva -dokáže zhodnotiť vládu Štefana I. a význam Nitrianskeho vojvodstva -dokáže analyzovať Zlatú bulu Ondreja II. -je schopný vysvetliť prečo v Uhorsku dochádza k neustálym bojom o trón -vie popísať a porovnať vládu Ondreja III. a Matúša Čáka -vie zdôvodniť hospodársky rozkvet za vlády Karola Róberta -vie zhodnotiť význam vnútornej a zahraničnej politiky Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského -vie opísať vládu Mateja Korvína a rozvoj vzdelania a kultúry počas jeho vlády -vie zhodnotiť význam banských miest -vie opísať kultúru Uhorska vo vrcholnom stredoveku -vie vymodelovať námestie historického stredovekého mesta - napísať krátky text o živote baníkov -dokáže nájsť obrazový materiál z gotickej cesty -vie napísať krátky životopis vybraného panovníka Uhorska -žiak vypracuje prezentáciu v programe PowerPoint a prezentuje ju pred triedou

Tematický celok Odporúčany počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
---	---------------------------	--

<p>OBRAZY NOVOVEKÉHO SVETA (16 hodín)</p>	<p>Kríza stredoveku</p> <p>humanizmus, renesancia, M. Koperník, Leonardo da Vinci Kníhtlač – Ján Gutenberg</p> <p>Objavitelia a dobyvatelia -karavela, objavenie Ameriky, Krištof Kolumbus, - oboplávanie zemegule, F. Magalhaes, zámorský obchod kolonializmus, Globálne rozvojové vzdelávanie Hospodárske zmeny</p> <p>od cechu k manufaktúre</p> <p>mešťan, zámorský obchod</p> <p>Reformácia a protireformácia – Martin Luther, Ignác z Loyoly</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vie uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti -vie objasniť podmienky a príčiny vzniku humanizmu a renesancie -vie zhodnotiť význam kníhtlače <p>J. Gutenberg, alebo na počiatku mediálneho sveta – projekt</p> <p>Žiak :</p> <ul style="list-style-type: none"> -ovláda najvýznamnejšie zámorské objavy -zakresliť do obrysovej mapy smery objavných plavieb -pozná príčiny a dôsledky zámorských objavov -vie rozlíšiť pojmy objaviteľa a dobyvateľa -vie zhodnotiť význam zámorského obchodu -vie vysvetliť pojem kolonializmus - dodržiavanie ľudských práv a rovných príležitostí pre všetkých -pozná príčiny hospodárskych zmien v novoveku -vie opísať a porovnať prácu remeselníkov v cechu a v manufaktúre -vie opísať život mešťana, zostaviť správu o spôsobe života remeselníka -vie opísať príčiny vzniku reformácie - analyzovať písomný prameň, s problematikou reformácie, - analyzovať a zhodnotiť reformné učenia, - vie vysvetliť dôvody protireformácie
---	--	---

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
HABSBURSKÁ MONARCHIA (14 hodín)	Slovensko na hranici dvoch svetov Moháč, , Bratislava – centrum uhorského kráľovstva Turci Juraj Jánošík Osvietenský absolutizmus Mária Terézia, Jozef II. Matej Bell Adam F. Kollár, reformy Anton Grassalkovič Projekt Významná osobnosť Habsburskej monarchie	Žiak: -dokáže popísať príčiny a dôsledky Moháčskej katastrofy - objasniť postavenie Slovenska v Habsburskej monarchii, - zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska, -dokáže opísať postavenie Slovenska v susedstve Osmanov -vie uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní -vie zdôvodniť rozšírenie zbojníctva na Slovensku -vie charakterizovať osvietenský absolutizmus, -vie zhodnotiť význam reforiem Márie Terézie a Jozefa II., -vie zdôvodniť význam Mateja Bella pre Slovensko a Uhorsko -vie vysvetliť význam a úlohu A. F. Kollára v našich dejinách - - prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním krátkej práce alebo power point.

Dejepis 8. ročník

Obsah vzdelávania je zadaný nasledovnými tematickými celkami:

- **Európa na ceste k moderným národom (16 hodín)**
- **Moderný slovenský národ (17 hodín)**

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p style="text-align: center;">Európa na ceste k moderným národom (15 hodín)</p>	<p>Vek rozumu</p> <p>encyklopédia</p> <p>občan, revolúcia</p> <p>Zrod modernej doby</p> <p>Napoleon,</p> <p>Projekt - referát</p> <p>národný štát (Nemecko, Taliansko)</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na časovej osi vyznačiť obdobie 18. až 20. storočia a zapísať najvýznamnejšie udalosti - prečítať a kriticky zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia - analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum - kriticky zhodnotiť dovtedajšie ľudské poznanie - zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne - na základe obrázkov a fotografií z učebnice, odbornej literatúry a pod. / nakresliť pevnosť Bastilu, francúzskeho vojaka, mešťana, mestský dom, a pod. - vysvetliť význam Občianskeho zákonníka - kriticky posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie - analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku - napísať krátku prácu na tému francúzski encyklopedisti alebo Napoleon a pod. - vyhľadať údaje o bratislavskom mieri a prezentovať ich v krátkej informácii - na historickej mape vyhľadať a opísať politickú mapu Európy po Viedenskom kongrese - analyzovať príčiny a zdôvodniť význam zjednotenia Talianska a Nemecka - pochopiť proces formovania moderných národov

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p style="text-align: center;">Moderný slovenský národ (17 hodín)</p>	<p>Modernizácia priemyselná revolúcia,</p> <p>továreň, robotník, podnikateľ</p> <p>Nacionalizmus národné hnutia</p> <p>Slovenské národné hnutie tri generácie vzdelancov (A. Bernolák, J. Kollár, L. Štúr), spisovný jazyk, politické programy</p> <p>revolučný rok</p> <p>1848/49,</p> <p>SNR, dobrovoľnícke výpravy</p>	<p>- vymenovať znaky moderného národa Žiaci sú schopní:</p> <p>- identifikovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried</p> <p>- porovnať výrobu tovaru v manufaktúre a v továrni</p> <p>- opísať prácu v továrni s prízvukom na prácu detí a žien</p> <p>- porovnať dopravné prostriedky parník a moderné lode ,konský záprah a železnice a automobil</p> <p>- v krátkej práci opísať a vysvetliť postavenie menších národov v Uhorsku (Rumunov, Chorvátov, Slovákov) a ich boj za národnú slobodu.</p> <p>- kriticky posúdiť a zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov</p> <p>- analyzovať politický program Slovákov – Žiadosti slovenského národa</p> <p>- analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/49</p> <p>- opísať dobrovoľnícke výpravy a posúdiť ich význam a význam SNR</p> <p>- analyzovať požiadavky v dokumente Memorandum národa slovenského</p>

	<p>Slováci v Uhorsku dualizmus, modernizácia, industrializácia, maďarizácia, slovenská otázka</p> <p>Každodennosť vyst'ahovalectvo,</p> <p>mesto a vidiek</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať vznik Rakúsko -Uhorska - špecifikovať postavenie Slovákov v R -U - zaujať kriticky postoj k maďarizácii - kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vyst'ahovalectva Slovákov - zhotoviť graf dokumentujúci regióny z ktorých najviac ľudí emigrovalo - zhotoviť tabuľku na porovnanie života v meste a na dedine
--	---	--

Dejepis 9. ročník
Obsah vzdelávania je zadaný nasledovnými tematickými celkami:
<ul style="list-style-type: none"> • Prvá svetová vojna (13 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Európa v medzivojnovom období (15 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Česko-Slovensko v medzivojnovom období (12 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Druhá svetová vojna (10 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Slovenská republika (1939 – 1945) (15 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Povojnový svet (12 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Československo za železnou oponou (13 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Slovenská republika 1993 (5 hodín)
<ul style="list-style-type: none"> • Súčasný svet (4 hodiny)

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p align="center">Prvá svetová vojna (13 hodín)</p>	<p>Rozdelená Európa dohoda, trojspolok Zákopová vojna front a zázemie</p> <p>Odboj Slovákov a Čechov M. R. Štefánik T. G. Masaryk</p> <p>Zmeny na mape Európy nástupnícke štáty vznik ČSR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele dohody a trojspolku - kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1. svetovej vojny - opísať pomocou mapy priebeh 1. svetovej vojny - charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich účasť pri formovaní ČSR - zhodnotiť význam a úlohu osobnosti pri vzniku ČSR - ukázať na mape zmeny, ktoré nastali rozpadom R-U - napísať krátku prácu na tému o 1. svetovej vojne

<p style="text-align: center;">Európa v medzivojnovom období (15 hodín)</p>	<p>Demokracia vs. diktatúra</p> <p>parlamentná demokracia, komunizmus (ZSSR), fašizmus, nacizmus (Nemecko)</p> <p>Zlaté dvadsiate roky ? každodennosť</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> -uviest' zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy - ukázať na historickej mape nové štáty ktoré vznikli v Európe - rozlíšiť demokraciu od diktatúry -opísať situáciu v Rusku roku 1917 -charakterizovať stalinistickú diktatúru - vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku - vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku - uviesť dôvody vzniku diktatúr - opísať vplyv vedy a techniky na zvyšovanie životnej úrovne
---	---	--

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p style="text-align: center;">Česko-Slovensko v medzivojnovom období (12 hodín)</p>	<p>Politický systém Česi, Slováci, menšiny</p> <p>T. G. Masaryk, M. Hodža, A. Hlinka</p> <p>Projekt</p> <p>Každodenný</p> <p>život kultúra, spolky školstvo, rozhlas</p> <p>Zánik ČSR</p> <p>Mníchovská dohoda</p> <p>Viedenská arbitráž</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - identifikovať národnostné menšiny v ČSR <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť úlohu osobnosti: Masaryk, Štefánik, Hlinka, Hodža - prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním krátkej práce alebo power point - zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život - analyzovať historické pramene - rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku ČSR a ich vplyv na každodenný život - charakterizovať politický systém ČSR, vznik strán a ich vplyv na politickú scénu - zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR - porovnať Slovensko a Česko - opísať hospodárske a politické postavenie Slovenska v ČSR <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť úsilie slovenských strán o autonómiu v rámci ČSR - uviesť príčiny, ktoré viedli k okypteniu a zániku ČSR - opísať mníchovskú dohodu, – - opísať vyhlásenie autonómie Slovenska - analyzovať viedenskú arbitráž - kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR.

<p>Druhá svetová vojna (10 hodín)</p>	<p>Priebeh vojny Európa, ZSSR, Tichomorie, protihitlerovská koalícia,</p> <p>protifašistický odboj, život v čase vojny</p> <p>Tragédia Židov holokaust, šoa Oswienčim</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príčiny vypuknutia 2. svetovej vojny - pochopiť význam vzniku protihitlerovskej koalície - rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť - opísať príčiny a priebeh 2. svetovej vojny - ukázať na historickej mape najväčšie bitky - v chronologickom poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom - opísať protifašistický odboj a život v čase vojny - zhodnotiť holokaust
<p>Slovenská republika (1939 – 1945) (15 hodín)</p>	<p>Politický systém autoritatívny režim</p> <p>Židovský kódex, deportácie</p> <p>Slováci v odboji Slovenské národné povstanie</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príčiny vzniku Slovenskej rep.(1939 – 1945) - rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie - kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči SR - charakterizovať Slovenskú republiku:- analyzovať politický systém SR, hospodárstvo SR - analyzovať dôsledky Židovského kódexu - zhodnotiť dôsledky holokaustu - opísať domáci odboj, uviesť význam SNP - napísať krátku úvahu o každodennom živote obyvateľstva v Slovenskej republike

Tematický celok Odporúčany počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p style="text-align: center;">Povojnový svet (12 hodín)</p>	<p>Rozdelený svet Anglicko, ZSSR, Severná Afrika</p> <p>Život v rozdelenom svete Hospodárstvo, kultúra</p> <p>železná opona,</p> <p>studená vojna,</p> <p>politické bloky, strach z atómovej vojny, čiernobiely svet,</p> <p>bohatstvo a chudoba,</p> <p>Finančná gramotnosť</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať dôsledky 2. svetovej vojny - pochopiť rozdelenie sveta na dva tábory - uviesť príčiny vzniku dvoch mocenských blokov - rozpoznať zmeny v rozdelenom svete - porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť život za železnou oponou - dokumentovať proces sovietskej transformácie strednej a východnej Európy - charakterizovať studenú vojnu, <ul style="list-style-type: none"> - opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy - opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre - vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov a medzinárodných korporácií - zaujať stanovisko k procesu dekolonizácie. <p><i>-Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a</i></p>

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p style="text-align: center;"> Československo za železnou oponou (13 hodín) </p> <p style="text-align: center;"> Slovenská republika 1993 (5 hodín) </p>	<p> Podoby totality februárový prevrat, obete totality, odpor proti totalite, </p> <p> Pokus o reformu pražská jar, normalizácia </p> <p> Nežná revolúcia sviečková manifestácia, návrat k parlamentnej demokracii, pád železnej opony </p> <p> Doba premien rozdelenie Českej a Slovenskej republiky </p> <p> Koniec rozdeleného sveta vstup Slovenskej republiky do NATO, EU, Schengen, Euro </p>	<p> Žiaci sú schopní: </p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príčiny narastania vplyvu KSC - zhodnotiť februárový prevrat - analyzovať 50-te roky a procesy s buržoáznymi nacionalistami - vysvetliť znaky socializmu - zhodnotiť kolektivizáciu a industrializáciu - dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v“ socializme s ľudskou tvárou“ - charakterizovať rok 1968 a osobnosť A. Dubčeka - charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka - zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu - zdôvodniť podstatu Charty 77 - opísať disent <p> - uviesť význam sviečkovej manifestácie - vysvetliť pád železnej opony a “ nežnú revolúciu“ - vymenovať pozítíva a negatíva socializmu </p> <p> Žiaci sú schopní: </p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky - opísať vznik Slovenskej republiky - uviesť výhody a nevýhody vstupu

Tematický celok Odporúčaný počet hodín	Téma Obsahový štandard	Vzdelávacie výstupy Výkonový štandard
<p style="text-align: center;">Súčasný svet (4 hodín)</p>	<p>Fenomény súčasnosti EU, NATO, globalizácia , terorizmus, internet, globálne otepľovanie.</p> <p><i>Globálne rozvojové vzdelávanie</i> <i>Finančná gramotnosť</i></p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta - uviesť výhody a nevýhody zjednocovania Európy - hľadať dôvody vzniku terorizmu vo svete - zaujať stanovisko k teroristickým útokom - zistiť príčiny globálneho otepľovania - rozlíšiť výhody a nevýhody internetu - <i>jadrové zbrane ako hrozba súčasnosti</i> - <i>Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.</i>

6. HODNOTENIE PREDMETU

Každá činnosť žiaka i učiteľa okrem vlastného hodnotenia vyžaduje aj spätnú väzbu od tých, ktorí sa môžu kvalifikovane vyjadriť. Tam učiteľ, ale i žiak očakávajú hodnotenie, ktoré môže ich motiváciu zvýšiť, potvrdiť ich výkony ako správne, dobré, vhodné a morálne.

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov

žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,

celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení výsledkov vyučovania používame tradičné metódy (ústne skúšanie a didaktické testy) ak zisťujeme úroveň vedomostí a zručností.

Skúšajú sa 2 látky ako nové a otázky z opakovania z daného tematického celku.

Ak zisťujeme a hodnotíme zmeny v postojoch a v hodnotovej orientácii a v oblasti správania, využívame dotazníky, rozhovor, pozorovanie, metódu riešenia životných situácií a pod.

Tematický celok sa uzatvára tematickou previerkou / testom.

Stupnica hodnotenia previerok:

100% - 90%	- 1
89% - 75%	- 2
74% - 50%	- 3
49% - 25%	- 4
24% - 0%	- 5

Práca s deťmi vyžadujúcimi špeciálne vzdelávacie potreby:

V predmete DEJ venujeme zvýšenú individuálnu starostlivosť deťom s diagnostikovanými poruchami učenia. Deti sú integrované do bežných tried a na základe odporúčenia poradenského zariadenia majú vypracovaný individuálny študijný plán. Pri vyučovaní DEJ dodržiavame s prihliadnutím k individualite žiaka predovšetkým tieto pravidlá:

- o nezadáваме práce tzv. na čas, dieťa si prispôsobí tempo samo
- o pri práci s knihou pracujeme so žiakmi individuálne
- o v projektoch kladieme dôraz na obsahovú zložku práce, k pravopisu a grafickej úprave sa prihliada len okrajovo, umožňujeme prepísanie práce na PC
- o v hodnotení sa prihliada na diagnostikované poruchy učenia – uprednostňujeme ústne odpovede pred písomnými
- o pri testoch majú žiaci upravené zadané úlohy (doplňovacie cvičenia pred súvislým prejavom)
- o dislektikov nenechávame verejne čítať, pokiaľ si to sami neprajú

7.UČEBNÉ ZDROJE

Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novin a časopisov, karikatúry, grafy a pod). Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie s dejepisnou problematikou. Školské výučbové programy.

